

روزشمار جنگ

دوشنبه

۸ دی ۱۳۵۹

۲۱ صفر ۱۴۰۱

۲۹ دسامبر ۱۹۸۰

۶۹۲

امروز با هماهنگی نیروهای سپاه و ارتش یک عملیات موفق در آبادی "صفحه" از منطقه عمومی فارسیات (که در ۴۹ کیلومتری جنوب غربی اهواز ، حدود شش کیلومتری غرب جاده اهواز - آبادان در بخش شرقی کارون واقع است ، و یکی از مراکز تجمع نیروهای دشمن به حساب می آید) صورت گرفت . طبق یک برنامه از پیش طراحی شده ، توپخانه‌های ارتش جمهوری اسلامی اتش انبوه خود را متوجه مواضع دشمن نمودند و بلافاصله پس از آن ، نیروهای سپاه بصورت چریکی حملهٔ سریعی را آغاز کردند که منجر به انهدام ۹ تانک و سه خودروی دشمن شد . و حدود ۱۰۰ نفر از نیروهای دشمن نیز کشته و زخمی شدند .^(۱) نیروهای خودی موفق شدند چند کیلومتر به سمت پادگان حمید پیشروی کنند .^(۲)

۶۹۳

واحد اطلاعات عملیات سپاه خوزستان خبر داد : دشمن در ۶ کیلومتری جنوب غربی سوسنگرد مستقر است و در ساعت ۱۰ الی ۱۰/۳۰ صبح روز جاری ، شهر سوسنگرد توسط توپخانه دشمن به شدت کوبیده شد .^(۳) گزارش‌های رسیده حاکی است که در جبههٔ غرب سوسنگرد ، عمده نیروهای زرهی و توپخانه ارتش عراق عقب نشینی کرده ، در پشت بستان استقرار یافتند .^(۴)

۶۹۴

در منطقه میانی ، در ادامه حساسیتی که دشمن نسبت به دهلران نشان می‌دهد ، بار دیگر اقدام به بمباران این شهر نمود که خسارات زیادی به بار آمد .^(۵)

۶۹۵

متعاقب سخنرانی صدام ، مبنی بر گشودن جبهه جدیدی در مناطق کردنشین ایران ، لشکر ۸۱ زرهی اعلام کرد که عراق حدود ۳۰۰ تانک و نفربر از یگانهای خود را که در کردستان مستقر بودند ، به قصر شیرین اعزام و عملیات مناطق کردنشین را بطور جدی‌تری به نیروهای ضدانقلاب داخلی از جمله حزب دمکرات کردستان ایران و کومله واگذار کرده است .^(۶)

۶۹۶

در منطقه شمالی ، ارتش ، ژاندارمری و سپاه در یک عملیات مشترک ، در محور سردشت ، موفق شدند در یک تهاجم به مقر ضدانقلابیون ضربانی به آنها وارد آورند و ارتفاعات برباوا و محور پرده پهن را به تصرف درآوردند . در این عملیات ۴ تن از نیروهای خودی زخمی شدند .^(۷)

۶۹۷

امام خمینی در دیدار با جمعی از خانواده‌های شهدای نیروی هوایی جمهوری اسلامی ، ضمن تمجید از مقام و موقعیت زنان در جنگ ، به نحو زیر ، آحاد ملت را به استقامت و پایداری فراخواندند :

من از شما جوانان محترم ، بازماندگان شهدای نیروی هوایی و اقربای معلولین نیروی هوایی تشکر می‌کنم که با روی گشاده و با روحیه قوی با من مواجه هستید و به مخالفین نهضت ، با شجاعت و استقامت نمایش می‌دهید که شما شیر زنان مثل متعلقین شما شیر مردان در راه اسلام و در راه کشور اسلامی برای فداکاری و برای مجاهدت حاضرید ... در این دنیا کسانی هستند که برای شرافت خودشان ، برای شرافت اهل ملتشان ، برای شرافت اسلام اموری را انجام می‌دهند ، کارهایی را انجام می‌دهند اگر در دنبالش استقامت داشته باشند ، پابرجا باشند ، آنها را حوادث نلرزاند ، اینها به مقاصد می‌رسند ، ... رسول اکرم (ص) فرموده‌اند : سوره هود مرا پیر کرده ، برای این آیه ، برای اینکه همه مامورین را ، با همه ملت‌های اسلامی را ، همه افراد مسلم را امر فرموده است به اینکه در مأموریتی که دارید استقامت کنید ، پابرجا باشید ، متزلزل نشوید ... ماموریم ما همه ، ملت ما ، ارتش ما و سایر قوای مسلح و همه مستضعفان ، ماموریم که در این امری که کردیم ، در این پیروزی که به دست آوردیم ما ، استقامت داشته باشیم ، پایداری داشته باشیم

جنگ‌ها کمبودی دارد، جنگ‌ها شهادت دارد، جنگ‌ها خوف دارد برای بسیاری، جنگ‌ها گرسنگی دارد و همه چیزهایی که لوازم جنگ است، خصوصاً جنگی که در ایران پیش آمده است و خصوصاً نهضتی که ایران کرده است که موجب این شده است که قدرتهای بزرگ در مقابل او دست به یک توطئه زده‌اند و می‌زنند که محاصره اقتصادی یکی از آنهاست، جنگ این معانی را دارد و شما که می‌خواهید کشور خودتان را نجات بدهید، شمایی که قیام کردید و قریب صد هزار کشته دادید و قریب بیشتر از صد هزار، بیشتر از صد هزار معلول داشتید تا پیروز شدید و به اینجا رسیدید، باید استقامت داشته باشید، پایداری داشته باشید.

این متاعی که گیر شما افتاده است، در دنیا نظیر ندارد، دیگران به این متاع نرسیده‌اند استقلال که شما پیدا کردید، دیگران به آن نرسیدند. آزادی که شما پیدا کردید، دیگران به آن نرسیدند. این آزادی، حفظش و نگهداریش و این استقلال حفظ و نگهداریش زحمت دارد... امروز روز استقامت است، امروز روز پایداری است. برادران و خواهران باید پایدار باشند و استقامت کنند و این نهضت را، انشاءالله به پیروزی نهایی برسانند.^(۸)

۶۹۸

رئیس جمهور (بنی‌صدر) در مصاحبه اختصاصی با روزنامه انقلاب اسلامی اظهار داشت: در جنگ، ارتش ما مثل ارتش اسرائیل نمی‌تواند خطر و ریسک کند. ارتش اسرائیل می‌توانست خطر و ریسک را بپذیرد. دل را به دریا می‌زند و یک حرکتی می‌کرد، وقتی مطمئن بود که اگر در این حرکت تانک و توپش هم به کلی از بین رفت، آمریکا سه برابر آن را به آن کشور می‌دهد و دست آخر اگر نیرویش هم به کلی از بین رفت، آمریکا به جای او می‌جنگد، ولی ما چنین اطمینانی نداریم و عکسش را هم مطمئن هستیم. چون در محاصره اقتصادی هستیم، یعنی ما باید چنان بجنگیم که پیروز بشویم و استعداد جنگی مان را هم از دست ندهیم. برای اینکه ممکن است جنگ دیگری را به ما تحمیل بکنند. پس برای ما حساب گلوله هم حساب است، حساب ابزار جنگی هم حساب است و ما باید با دقت از آنها استفاده کنیم.^(۹)

۶۹۹

ششمین گردهمایی فرماندهان عملیاتی سپاه در اهواز تشکیل و مسائل مختلف محورهای درگیری، بررسی شد. ستاد عملیات سپاه پاسداران طی گزارشی از این سمینار آورده است: در ششمین گردهمایی فرماندهان محورهای درگیر جنگ استانهای خوزستان و ایلام، مسائل مختلف جبهه‌ها و مشکلات و نارساییها بررسی شد.

در اثر سیاستهای اتخاذ شده توسط بعضی مسئولین که مغایر با خط امام است، عملاً جنگ به درازا می‌کشد. در شرایط کنونی با شروع فصل زمستان، زمین نامساعد شده و پیروزی در جنگ را به عقب می‌اندازد. با توجه به آواره شدن اهالی بیش از ۱۵ شهر و روستاهای اطراف، با در نظر گرفتن محاصره اقتصادی و فعالیت گروههای ضدانقلاب در میان مردم مظلوم و ستمدیده که هفته گذشته موجب تظاهرات عده‌ای در ماهشهر و درگیری با سپاه شد و نیز هزینه سنگین جنگ، عوامل متعددی دولت اسلامی ما را تهدید به سقوط می‌کند. در این حال جریانهای سیاسی با همکاری خط سیاست حاکم، با ایجاد جبهه داخلی و حمله به روحانیت و تضعیف آن و سایر حرکت‌های مشابه، مشکلات جدید و جوسازی کاذب به وجود می‌آورد و جنگ را از حساسیت انداخته، در درجه بعدی قرار می‌دهد.

از سوی دیگر صدام در سخنرانی هفته گذشته خود اعلام کرد: در صورتی که دولت ایران به خواسته‌های ما توجه نکند، مکانهای اشغالی موجود را به خاک خود منظم خواهد ساخت. ارتش عراق در حال حاضر درصدد تحکیم مواضع موجود است، ولی در داخل ایران صحنه جنگ عملاً به جنگ نمایشی تبدیل شده و گاه با روانه کردن چندین گلوله توپ یا در جریان فشارهای سیاسی و سؤال‌انگیز مردم، نقل و انتقالات جنبی انجام می‌دهند... با توجه به مشکلات درون سپاه و رسالت سنگینی که انقلاب اسلامی بر دوش ما می‌گذارد، ضروری است. با مسائل موجود در جبهه‌ها برخورد فعالتری شود...

این ستاد بیانیه پایانی سمینار مزبور را به شرح زیر ارائه داده است:

۱ - با وجود فرمان امام محاصره آبادان هنوز به قوت خود باقی است. با این که نیروی کافی برای شکستن محاصره به جبهه اعزام شده است، از تهاجم به دشمن خودداری می‌شود. راههای تدارکاتی آبادان از طریق هوا، دریا و جاده خاکی اشکالات زیادی را به وجود آورده، طوری که برادران از نظر مهمات و خودرو و دیگر نیازمندیها سخت در مضیقه هستند.

۲ - حضور افسران تصفیه شده و کودتاگر که برخلاف اصل ۱۴۴ قانون اساسی به ارتش بازگشته‌اند، کاری برای جنگ انجام نداده، بلکه با کارشکنی، روحیه افراد مومن ارتش را نیز تضعیف کرده و موجب برخورد با پاسداران شده‌اند.

۳ - به دلیل مخالفت برخی سران ارتش به تدریج در جبهه‌ها برخورد حذفی با سپاه می‌شود و از همکاری و هماهنگی در عمل خودداری می‌کنند. در بعضی جبهه‌ها برخورد لفظی و حذفی به وجود آمده و حضور پاسداران در جبهه مشروط به دریافت برگ عبور از ارتش یا

پذیرفتن شرایط تعیین شده از طرف فرماندهان محورها نموده ، و عملاً از فعالیت سپاه جلوگیری می‌نمایند .

۴ - تعطیلی عملی جبهه‌ها نوعی آتش‌بس بدون قرارداد و در نتیجه فرسایش نیروهای مردمی و بسیج و عشایر که در جبهه‌ها همکاری می‌کنند ، شده است .

۵ - در جلسه مشترک فرماندهان عملیاتی محورهای ایلام و خوزستان و شورای فرماندهی منطقه ۸ با فرمانداران و استاندار خوزستان ، مسائل جنگ زدگان و مشکلات جنگ مطرح و تصمیم گرفته شد که چنانچه وضعیت جبهه‌ها بصورت کنونی ادامه یابد و اقدام جدی در به کار گرفتن نیروها قبل از شروع بارندگی فصلی خوزستان نشود ، مراتب خصوصاً به اطلاع امام امت رسانیده شود .^(۱۰)

۷۰۰

آقای هاشمی رفسنجانی در یک مصاحبه مطبوعاتی ، به این سؤال که آیا جمهوری اسلامی در صدد است از شوروی سلاح تهیه کند ، پاسخ داد : من مکرر گفته‌ام تا نیاز شدید به اسلحه نداشته باشیم ، نمی‌خریم . بنایمان بر ذخیره کردن اسلحه نیست ، ولی اگر احتیاج داشته باشیم ، از هر جا مصلحت بدانیم و امکان خرید داشته باشیم ، می‌خریم ، چون برای دفاع از کشور خود را محدود نمی‌کنیم . وی در مورد کمک‌های کویت به عراق گفت : بندرها و امکانات کویت ، از همان روزهای اول در اختیار عراق بود ... کالاهای عراق از بنادر و راه‌های کویت وارد عراق میشود و ما از اول اعلام کردیم این عمل خصمانه‌ای است که علیه ما انجام می‌دهند .^(۱۱)

۷۰۱

به گزارش رادیو اسرائیل ، منابع دیپلماتیک در بحرین فاش ساختند که دولتهای عربستان سعودی ، کویت ، امارات متحده عربی ، اردن و عراق رسماً به آمریکا اطلاع داده‌اند که سرگرفته شدن ارسال اسلحه و مهمات نظامی به ایران حتی پس از آتش بس میان بغداد - تهران ، قابل قبول نیست و این اقدام آمریکا از نظر آنان خوش آیند نخواهد بود . دولتهای نامبرده اضافه کرده‌اند که مایلند بحران گروگانها پایان پذیرد ، ولی از این نگرانند که بهای آزادی گروگانهای نامبرده که واشنگتن پرداخت می‌کند ، موجب به مخاطره افتادن امنیت دولتهای منطقه خلیج فارس شود .^(۱۲)

۷۰۲

شاهزاده سلطان بن العزیز وزیر دفاع عربستان در خصوص نقش کشورش در جنگ گفت :

تکنیسین‌های عربستان استفاده و به کارگیری هواپیماهای آمریکایی آواکس را به عهده گرفته‌اند تا جنگ عراق علیه ایران را زیرنظر بگیرند، لازم به یادآوری است که دولت آمریکا در اولین روزهای جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، چهار هواپیمای آواکس، ظاهراً طبق درخواست عربستان، در اختیار آن کشور گذاشت.^(۱۳)

۷۰۳

خبرگزاری پارس در گزارشی اعلام نمود: موج دستگیری گسترده در بیشتر شهرهای عراق خصوصاً در بغداد به راه افتاده است. بسیاری از مجاهدین مسلمان عراق و هواداران آنها و حتی تعدادی از اعضای حزب حاکم دستگیر شده‌اند. این دستگیریها شامل زنان و پیرمردان و کودکان نیز می‌شود و در چند روز گذشته تنها سیو سه خانواده از شهرهای کراده، کاظمین، بیاع و حی عامل دستگیر شده‌اند.^(۱۴)

۷۰۴

نویسنده کتاب گروگان‌گیری در ایران پیرسالینجر (سیاستمدار آمریکایی، تهیه کننده و خبرنگار برنامه‌های تلویزیونی مربوط به گروگانها که شخصاً در مذاکرات سری مربوط به آزادی گروگانها شرکت داشته) می‌نویسد: واشنگتن به دولت ایران اطلاع داد که آمریکا در موضع اصلی خود نسبت به شرایط آزادی گروگانها و با وجود درخواست‌های مکرر ایران در مورد تضمینات مالی قبل از آزادی ۵۲ آمریکایی، تغییری نخواهد داد.^(۱۵) خبرگزاری فرانسه ضمن بررسی این موضوع گزارش داد: برژینسکی از ایران خواست که هشدارهای آمریکا را درباره پیامدهای خطیر محاکمه ۵۲ گروگان آمریکایی جدی بگیرد.^(۱۶) خبرگزاری تاس نیز اعلام کرد: نغمه مداخله نظامی آمریکا در ایران آشکارا به گوش می‌رسد. از سوی دیگر، نیویورک تایمز طرح نظامی ویژه‌ای ارائه داده است که طی آن از دولت کارتر خواسته است تا بی‌درنگ تمامی بنادر ایران را مین‌گذاری کرده و نیروهای واکنش سریع را وارد عمل کند.^(۱۷)

منابع و مآخذ ۱۳۵۹/۱۰/۸

- ۱ - سند شماره ۰۰۲۴۰۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: «بولتن خبری ۲۴ ساعته» واحد اطلاعات سپاه خوزستان، شماره ۸۷، ۱۳۵۹/۱۰/۸.
- ۲ - سند شماره ۰۰۲۴۲۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: «بولتن خبری ۲۴ ساعته» واحد اطلاعات سپاه خوزستان، شماره ۸۹، ۱۳۵۹/۱۰/۹.
- ۳ - سند شماره ۰۰۲۴۱۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: واحد اطلاعات عملیات سپاه خوزستان، ۱۳۵۹/۱۰/۸.
- ۴ - سند شماره ۰۰۲۴۰۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: واحد اطلاعات عملیات سپاه سوسنگرد، ۱۳۵۹/۱۰/۸.
- ۵ - سند شماره ۰۴۷۵۱۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: فرمانده سپاه ایلام، ۱۳۵۹/۱۰/۸.
- ۶ - سند شماره ۰۲۴۱۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: لشکر ۸۱ زرهی، رکن ۲، ۳۵۹/۱۰/۸.
- ۷ - سند شماره ۰۴۷۵۲۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: مرکز فرماندهی سپاه، ۱۳۵۹/۱۰/۸، و روزنامه اطلاعات، ۱۳۵۹/۱۰/۹، و روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۱۰/۸.
- ۸ - وزارت ارشاد اسلامی، صحیفه نور، مجموعه رهنمودهای امام خمینی، جلد ۱۳، (تهران: مرکز مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی، بهمن ۱۳۶۲) صص ۲۴۲ - ۲۳۹.
- ۹ - روزنامه انقلاب اسلامی، ۱۳۵۹/۱۰/۸.
- ۱۰ - سند شماره ۰۰۲۴۰۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: ستاد عملیات سپاه خوزستان، ۱۳۵۹/۱۰/۸.
- ۱۱ - روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۱۰/۹، خبرگزاری پارس.
- ۱۲ - خبرگزاری پارس، «گزارشهای ویژه»، نشریه ۲۸۶، ۱۳۵۹/۱۰/۹.
- ۱۳ - روزنامه میهن، ۱۳۵۹/۱۰/۸، آسوشیتدپرس، کویت.
- ۱۴ - روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۱۰/۸، خبرگزاری پارس.
- ۱۵ - پیرسالیانجر، گروگانگیری در ایران، ترجمه جعفر ثقه‌الاسلامی (تهران: نشر نوین، ۱۳۶۲)، صص ۳۰.
- ۱۶ - روزنامه اطلاعات، ۱۳۵۹/۱۰/۸، خبرگزاری فرانسه.
- ۱۷ - مآخذ شماره ۱۲، خبرگزاری تاس، نیویورک، ۱۳۵۹/۱۰/۸.